

Tannteknikerfaget både i Norge og globalt er inne i en omstillingsfase. Med økende konkurranse, også fra utlandet, og rask digital utvikling, kan det være krevende å drive spesielt tanntekniske laboratorier. Det krever nytenkning og originale løsninger for å møte framtiden.

Tenner i Fokus har gjennom årene besøkt flere laboratorier som har utviklet egenartede konsepter og spesialiserte produkter. I denne 54. artikkelen har vi intervjuet Art In Dent Levanger .

Intervju med Art in Dent Levanger

Tekst: Karl-Arne Schneider | Foto: Foto: Art in Dent Levanger

Astrid Leosson som driver
Art in Dent Levanger forteller
at det hele startet i
Østersund i Jämtland.

Astrid hadde ingen i familien eller vennekretsen som hadde noen forbindelse til dental, men hun hadde tannregulering og var ofte hos kjeveortoped. Hun tenkte først på å bli tannlege, men en tannlege foreslo at hun burde bli tanntekniker.

Hva er nå en tanntekniker, tenkte hun. Hun kom over en annonse i avisen hvor Lodins laboratorium søkte etter lærling. Hun søkte og fikk plassen. Det var i 1988 at Astrid begynte å jobbe hos Lodin. Det var ikke noe som het lærlingeplass i Sverige på samme måte som vi hadde det, det var mere som en praksisplass.

På dette laboratoriet var hun fra 1988 til 1990, og lærte seg det grunnleggende innen tannteknikk. Etter å ha vært hos Lodin i to år søkte hun på tannteknikerutdanningen i Huddinge i Stockholms len og begynte der i 1990 og var ferdig i 1993. Utdanningen i Sverige på det tidspunktet var første året på skolen, et helt år ut i praksis og så tilbake på skolen det siste året.

Denne formen for utdanning syntes Astrid var god. Hun fikk «smake på» både teori og praksis noe som gjorde henne klar for arbeide på laboratoriet med det tempo og stress det kunne by på. Praksisen hadde hun på to forskjellige laboratorier. Ett som laget krone/ bro og et proteselaboratorium. Astrid sier at det er fordel at hun har fått jobbet med mye forskjellig og også sett mye.

Etter at Astrid var ferdig med tannteknikerutdanningen flyttet hun til Levanger. Hvorfor akkurat Levanger og Norge, spør jeg. Astrid svarer at bestefaren til mannen hennes hadde et småbruk i Levanger, et veldig gammelt hus med utedo. Her skulle de etter planen være et år, men så fikk Astrid tilbud om jobb hos Johan Hegle som drev Levanger Dental. Etter et år bestemte Astrid seg for å bli boende, og de bygget seg nytt hus på eiendommen etter bestefaren.

Så raste det på med fire barn, forteller Astrid. Etter litt jobb og barn begynte hun på Midt-Norge Tannteknikk på Levanger, som var et rent protese-laboratorium. Det ble drevet av Henny Kristoffersen. Der jobbet Astrid fra 1998 til 2004.

Astrid fant ut at hun hadde lyst til å ikke bare jobbe med proteser, men ville noe mere. Det endte opp med at Astrid begynte å jobbe på Art In Dent på Stjørdal hos Nils Yttri og der var hun i fire år fra 2004 til 2008.

I 2008 var hun tilbake på Levanger på Scandinavian Dental Service (SDS) som hadde kjøpt Levanger Dental. Hun ble spurt om hun ville bli daglig leder der, noe hun takket ja til. Så ble SDS kjøpt opp av Art In Dent og Astrid ble med som medeier av Art In Dent Levanger. Dette var i 2011.

Astrid kjøpte Art In Dent Levanger

i 2022 og ble 100 prosent eier av firmaet. Astrid sier det å ha jobbet på så mange laboratorier har gitt henne mye erfaring som har vært godt å ta med seg videre, selv om det i dag er mye digitalt, er det analoge godt å ha som en god basis. I dag er Astrid den eneste som jobber på laboratoriet bortsett fra at hun har hjelp av Alice som hun har hatt kontakt med siden 2008 da de begge jobbet i Stjørdal. Alice er den som tar seg av proteser, det er hun en racer på.

Astrid sier at hun lager det meste på laboratoriet selv, bortsett fra stålarbeider. Hun har komplett Zirkon Zahn freser og skanner på laboratoriet. Det er en god blanding av analoge og digitale avtrykk fra tannlegene. På proteser

blir det mest analoge avtrykk, da det er vanskelig å få med seg alt av overgangsvoller og bløtvev ved skanning. Laboratoriet er i dag stort sett fullt digitalt, konuser støper hun, men resten blir frest. Skanner ble kjøpt i 2011 da SDS ble kjøpt opp av Art In Dent. Alle Art In Dent avdelingene fikk på det tidspunktet skannere og fresingen foregikk på Kongsvinger og i Trondheim i starten.

Astrid har hatt fresen på laboratoriet i sju år og hun er som hun sier selvgående på den biten. Hun har et godt samarbeide med Stein Aanerud på Kongsvinger. Han hjelper til med implantatarbeider, og da er det en fordel med digitale løsninger, hvor filen kan sendes til Stein. Om det er store implantatjobber så kan Stein gjøre hele jobben for meg, sier Astrid.

Å sitte å vente på krone/bro arbeider kan jeg ikke gjøre og derfor tar jeg imot reparasjoner, utvidelser på proteser, noe som pasientene setter stor pris på. Det er ikke lett for pasientene å få reparert protesen sin, spesielt her i området. Det er store avstander og ikke mange laboratorier som lager/reparerer proteser, det virker som om laboratoriene ikke prioriterer å gjøre den jobben sier Astrid, noe hun synes er trist. Hun har hatt pasienter som har reist over 20 mil for å få reparert sin protese. Flere lokale aktører på proteseområdet når det gjelder reparasjon hadde vært ønskelig.

Astrid sier det ikke så praktisk om laboratorier som driver kun med import skal måtte sende en reparasjon/utvidelse av protesen ut av landet, pasienten ønsker jo ikke å gå flere dager uten protese. Hun syntes det er viktig at laboratoriet har det hun kaller bredde i tilbudet sitt, litt flere ben å stå på i tillegg til god sørvis.

Astrid sier at selv om hun har for eksempel juleferie og en pasient ringer og trenger en reparasjon av sin protese så gjør hun det. Det er ikke for pengene, men for det som kalles omsorg og medmenneskelighet. Det er en person som trenger hjelp til få tygget maten sin, samt det kosmetiske. Hun forteller en historie om en pasient på et sykehjem som fikk sin protese reparert hos henne, da protesen kom ble den umiddelbart reparert som seg hør og bør, men det tok to uker før det kom noen fra pleiehjemmet og hentet protesen tross i at Astrid hadde ringt flere ganger til sykehjemmet.

Astrid sier at hun har bra å gjøre. Hun bruker bussforsendelse til de nærmeste byene og den er meget pålitelig, i motsetning til posten som kommer når den kommer.

På spørsmål om hun har tid til fritidsaktiviteter med den jobbmengden svarer hun, at med fire barn som er fløyet ut av redet, de er i alderen fra 24 år til 30 år, blir det litt tid til å trene og mine to hunder som er Gordonsetter tisper. I tillegg driver Astrid med elg- og fuglejakt. Hun er oppvokst i en fjellbygd og jakt er hun vant med.

Astrid sier at hun ble medlem i forbundet i 2022 da hun begynte for selv med Art in Dent.

Jeg vil takke Astrid Leosson for en hyggelig og informativ prat. Vil samtidig ønske henne lykke til videre med driften av Art In Dent Levanger.

